

ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ТЕСТІВ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЗНАНЬ

ст. викл. Худолей Г.М., Мараховський В.І.

Шосткинський інститут Сумського державного університету

Реформування системи вищої освіти в Україні й пов'язане з ним впровадження кредитно-модульної системи оцінки знань студентів (КМС) пов'язано як з позитивними моментами, так, на жаль, і з негативними. До числа останніх варто віднести різке зниження кількості аудиторних годин занять і перенесення акцентів у системі підготовки фахівців більшою мірою на самостійну роботу.

Беручи до уваги відому тезу «навчити не можна - можна навчитися», останню обставину можна була б скоріше віднести до переваг реформи. Однак на разі не можна не враховувати сформований до теперішнього часу менталітет студента (орієнтація на роботу в аудиторії) і вади перехідного періоду (відсутність накопиченого досвіду, недосконалість методичних матеріалів, непогодженості між дисциплінами).

У цих умовах перед кожним викладачем, що освоює КМС, неминуче виникає ряд проблемних завдань, серед яких на разі є такі:

- інтенсифікація подачі матеріалу без суттєвої втрати якості;
- оптимізація витрат аудиторного часу;
- збереження об'єктивності методів контролю.

Одним з шляхів вирішення деяких з наведених вище питань при використанні КМС, на наш погляд, може бути активне застосування різних форм тестування. Продуктивність такого підходу стає особливо очевидною при використанні тестів при оцінці рівня засвоєння матеріалу технічних дисциплін. Це пов'язане з тим, що в процесі вивчення технічної дисципліни студент одержує знання двох

видів: знання основних понять і класифікацій і знання внутрішніх логічних зв'язків між цими поняттями. Оцінка знань другого виду - процес украй неформалізований - може бути більш-менш вірогідно отримана в ході особистого спілкування «викладач-студент». Оцінка знань другого виду легко піддається формалізації, що об'єктивно дозволяє використання різного роду тестування. При цьому тестування в КРС – не самоціль, а ефективна форма повторення – узагальнення і впорядкування вивченого.

Авторами протягом ряду років активно впроваджуються методи тестового контролю знань. Розроблено ефективну систему тестів і методику їхнього застосування. Досвід використання тестування показав наступні позитивні моменти:

- незначні витрати аудиторного часу (10-15 хв. на початку лекції або практичного заняття);
- можливість охоплення одним тестом великого обсягу контрольованого матеріалу;
- високий рівень вірогідності й об'єктивності при відсутності якого-небудь контролю за використанням студентом конспекту і т.і.;
- увага студента зосереджується не на формуванні відповіді, а на осмисленні її суті;
- просте використання результатів контролю в якості складової рейтингової оцінки;
- відносно швидке отримання оцінки.

Поряд з цим виявлені деякі недоліки:

- ймовірність випадкового правильного вибору, який підвищує реальну оцінку;
- фактор обмеження часу, який може знижувати реальну оцінку;
- неможливість повної перевірки знань, тобто тільки на означеному понятійному та класифікаційному рівні:

- можливість оцінити тільки кінцевий результат (правильно-неправильно), виключаючи сам процес, що привів до нього;
- стандартизація мислення без урахування рівня розвитку особистості;
- досить значні витрати часу викладача для напрацювання необхідної кількості варіантів тестів, оскільки більшість тестів є авторськими і не тиражуються;
- тести не сприяють розвитку мови фахового спрямування.

Розроблена система тестів може бути використана як у паперовому варіанті з використанням карток, так і з використанням в комп'ютерному варіанті. Слід зазначити, що паперовий варіант тестування в даний час має більшу мобільність, зважаючи на рівень оснащення комп'ютерами, що особливо важливо для аудиторій, де їх немає.

З розширенням технічної бази впровадження комп'ютерних технологій, з оснащенням більшого числа аудиторій комп'ютерами або пристроями доступу до комп'ютерних мереж з кишенькових комп'ютерів і мобільних засобів комунікацій комп'ютерне тестування може стати основною формою поточного контролю знань при КМС (наприклад з використанням програми SSUquestionnaire, розробленої в Сумському державному університеті або іншими, можливо, авторськими програмами).